

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Red.: Să dăm ascultare chemării.

D. A.: Un document revoltător.

I. V. Mateiu: Învățămintul religios-moral.

Convocarea adunării generale a Asociației clerului „Andrei Șaguna“ secția Cluj.

Pr. I. Goron: Provedința.

Pr. Gh. Micu: Conferința de primăvară a proto-popiatalui Lăpuș. — *D.:* Cercul pastoral din Gârbova-de-sus, prot. Aiud. — Cronică. — Concurs pentru întregirea parohiei Pâniceni.

Să dăm ascultare chemării!

Pe ziua de Vineri, 26 Iunie c., a fost convocată întreagă preoțimea din eparhie la adunarea generală a Asociației clerului „Andrei Șaguna“ secția Cluj, cu scopul, bine precizat, de a reorganiza secția, în așa fel, ca să activeze cu succes în toate chestiunile ce interesează preoțimea noastră. Din programul fixat se poate vedea, că inițiatorii sunt într'adevăr preocupați de toate problemele cari agită azi preoțimea. Insuflețirea cu care a fost primită vestea acestei adunări, într'o recentă conferință preoțească, ne dă nădejdea, că în ziua de 26 Iunie c. vom avea în Cluj mai mulți preoți decât ne-am așteptat.

E lucru știut că nici o breslă de slujitori cinstiți ai neamului nostru, nu e mai slab organizată din punct de vedere profesional ca noi. Se pare că nicăiri nu este mai puțină solidaritate decât în rândurile noastre, cu toată tocmai noi ar trebui să servim cu cele mai clasice exemple de dragoste frățească și ținere laolaltă. Unii esplică aceasta prin spiritul materialist ce s'a înstăpânit în sufletele multora, zicând că materia face pe om egoist și singuratic. Vor fi având într'o măsură oarecare dreptate, însă adăugând și aceea că preoții noștrii, mai ales cei cu copii de școală, a căror educație e atât de costisitoare astăzi, au fost așa de coplesți

de năcazurile proprii, încât n'au mai avut vreme să se mai gândească și la năcazurile colegilor și ameliorarea lor. Cuțitul ajungând acum la os, strângerea rândurilor vine de sine. Nu numai pentru rezolvarea problemelor de ordin material, ci în aceeași măsură și a celor de ordin moral.

Situația materială a preoțimii e strâns legată de situația ei morală, de autoritatea și influința ce o poate exercita în promovarea bunului mers obștesc.

Degeaba vom invocă meritele istorice ale bisericii și preoțimii, prețuirea noastră se face astăzi după măsura celor ce le putem presta astăzi pentru neam. Trebuie să ne ferim în a ne transforma în tagină parazitară, nevrednică de a avea drept la existență.

Iată de ce trebuie să ne adunăm în număr cât mai mare și să ne afirmăm, discutând cu toată seriozitatea, situația în care ne găsim astăzi, din toate punctele de vedere, dând soluțiuni înțelepte problemelor puse la ordinea zilei, toate de importanță vitală. Multe se vor ivi și în cursul discuțiilor, sau pe calea propunerilor.

Din părțile de unde călătoria e anevoioasă sau prea costisitoare, suntem bucuroși să vedem și numai delegați.

Să ne vedem deci întruniți cu bine.

Red.

Un document revoltător.

În arhiva școlii primare de stat din comuna Borsec, mi s'a dat ocaziunea să văd un document care aruncă o revoltătoare umbră asupra autorului lui.

Oficiul parohial gr.-catolic din Corbu, a cărui conducător, dar foarte slab român, este preotul Alex. Cosiocariu, fost deputat guvernamental sub trecutul regim, la data de 2 Dec. 1930, a trimis preotului romano-catolic I. Ambrus din Borsec, următoarea adresă oficială, purtând numărul 128—1930.

„Onorate în Hristos frate!

Numărul copiilor de confesiunea greco-catolică fiind relativ mic — cari frecventează școala din Borsec — și neputându-mă eu deplasa ptu a-i catechisa, — ca atare conform canoanelor și usului de până acuma Te rog a-i catechisa Frăția Ta — etc.

în Hristos frate

(L. S.)

A. Cosiocariu m. p.
paroch gr. cat.

Pe verso e scris de preotul rom. cath.

Nr. 244/930, érk. 1930 dec. 3.

A borszéki gr. kath. vallásu gyermekek hitoktatásának végzésére felkér a hollói gr. kath. lelkész. (Cererea preotului gr. catolic din Corbu de a-i catechiza copii de religiune gr. cat. din Borsec.)“

Notez că preotul rom. catolic nu știe nici o boabă românește.

Simțind părinții că ce li-se pregătește copiilor lor, revoltați până în adâncul sufletului, s'au grăbit să dea următoarele declarații:

„Subsemnatul Greco Nicolae, părintele copiilor Margareta și Irina de la șc. pr. de stat din Borsec, vreau ca religia gr. cat. a copiilor mele să nu li se mai dea de către preotul rom. cat. în ungurește, ci vreau ca să li se predea în limba românească, limba strămoșilor mei, de către dl inv. dir. Gh. Passat, care este și preot ortodox român. În anul trecut copilele mele au fost date afară din școală dela ora de religie, pe cuvânt că sunt românce. Acuma nu vreau să li se dea religia în ungurește, pentru că cu durere și așa copile nu știu bine românește, iar eu vreau ca sf. rugăciuni să le învețe în românește. Nu vreau ca sub motiv că se învață religie, să se mai maghiarizeze copilele mele astăzi după 12 ani de Românie Mare, pe care am dorit-o toată suflarea românească.

Drept care dau prezenta, de bună voie.

Nicolae Greco m. p.

1930 Dec. 1. Borsec.“

„Subsemnatul Lițu Dănilă părintele copiilor Lițu Ioan și Maria de la școala primară de stat Borsec, vreau ca copii mei să fie învățați în religia lor gr. cat. în limba românească, de către dl G. Passat inv. dir. care este și preot ortodox. Nu vreau ca copii mei să fie maghiarizați după 12 ani de Românie mare, propunându-li-se religia în limba maghiară de către preotul romano-catolic. Drept care dau prezenta declarație a mea de bună voie.

Lițu Danilă m. p.

1930 Nov. 1 Borsec.“

Iată cât de demn au știut să-și apere copiii de maghiarizare nește părinți simpli, față de un preot care în România-mare este mai întâi catolic și numai în al doilea rând român.

Când preotul rom.-cat. s'a prezentat la directorul școlii cu suscitata adresă, acesta i-a arătat mai întâi ordinul Ministerului de Instrucție prin care se ordonă școlilor ca elevii să fie catehizați în limba maternă, apoi declarațiile părinților. Dacă directorul ar fi fost minoritar cum a fost în anii trecuți, atunci acești elevi români (ca și alții) ar fi fost catehizați în limba maghiară și'n confesiunea catolică, cu care atâția preoți uniți ar dori să fie una. Îi împedecă însă poporul care nu vrea să-i urmeze și ține cu tărie la legea strămoșească, pe care pentru o parte de români Habsburgii au botezat-o „unită“.

D. A.

Invățământul religios-moral.

(Urmare și fine.)

În cele următoare voi cercă să arăt cum trebuie să fie lecțiile de religie — ca ele să poată da rezultatele dorite.

Incepând cu lecțiile de religie din clasa I-a, vom ținea seamă în primul rând ca ele să fie alese din orizonturile cât mai apropiate copiilor; să fie simple și ușoare, — iar felul de predare a povestirilor va fi următorul:

Plecând dela viața zilnică și dela lucrurile cunoscute elevilor, printr'o conversație vom face o pregătire într'un mod cât se poate de natural, și, astfel vom putea intra foarte ușor dintr'o dată în povestirea sub-lecției ce-o avem de predat. Dacă învățătorul știe să povestească frumos și a încântat de mai multe ori pe școlarii săi, atunci ei așteaptă radiind de bucurie

să le spună o poveste; în care caz pregătirea propriu zisă n'ar mai avea nici un scop. Totuși sunt lecții, unde e lipsă de o *introducere* cu un scop pur afectiv, și această *introducere* trebuie să îndeplinească și ea unele condițiuni, — spre a ajunge la scop.

Ea trebuie să pornească dela viața personală a copiilor, să nu i-se simtă nici când intenția, adecă scopul pe care îl urmărește introducerea; să fie cât se poate de variată dela lecție la lecție, iar trecerea la subiectul de predat să se facă pe neobservate. De obicei introducerea este urmată de *anunțare*; această anunțare însă poate să lipsească, căci ea nimicește numai o bună parte din curiozitatea copiilor.

După *introducere* deci, poate urma imediat *predarea*: Ea constă — la lecțiile de religie — dintr'o povestire sau o explicare sub o formă dialogică, — când e vorba de predarea unor teme dogmatice.

După marele pedagog german Scharrelmann, în predarea povestirilor trebuie să ținem seamă de 3 principii fundamentale: 1. Povestirile să fie cât mai amănunțite, căci amănuntele fac povestirea concretă, intuitivă și interesantă; astfel predarea lor devine interesantă și pentru învățător. 2. A doua condiție sau principiu a urzei povestirilor e motivarea îmbelșugată a succesiunii acțiunilor, scenelor și tablourilor. 3. A treia condiție de frunte e, ca povestirile religioase să fie străbătute de duh copilăresc, să se apropie cât mai mult de viața zilnică a copiilor. Aceste condiții sunt *condiții de fond* a povestirilor. *Condițiile de formă* sunt: că toate cuvintele să fie înțelegibile pentru copii, să fie străbătute de expresii copilărești. După aceste condiții urmează *condițiile de tratare* a povestirilor. Prima condiție e ca povestirea să se istorisească în mod liber, să nu se citească, ca să fie curgătoare și continuă, să nu aibă întoarceri la fapte întâiu uitate. Tonul să fie variat și modulat după acțiunile din povestire. Învățătorul să se folosească numai de gesturi potrivite cu acțiunile din care sunt țesute povestirile. Aceste sunt condițiile de tratare a povestirilor.

Acum după predare ar fi să urmeze reproducerea povestirii, care nu e lipsă să se facă imediat și în mod direct, căci a-

tunci prin o reproducere forțată s'ar contribui numai la răpirea farmecului povestirii. Aceasta reproducere se face numai atunci când învățătorul găsește atmosfera prielnică pentru copii. După reproducere ar fi să urmeze *asocierea, generalizarea și aplicarea*. Asocierea este necesară numai în cazul când din povestire am vrea să scoatem ideea generală sau o regulă morală. Scoaterea acestui regule e cu totul contrar psihologiei naturale a copiilor. Ea trebuie să se nască dela sine din sentimentele ce a produs aceea lecție. După aceste trepte ar urma aplicarea, adică punerea în practică a ideilor morale. Aceste aplicări se găsesc în însuși țesutul povestirilor morale dacă ele au fost alcătuite din mediul în care trăesc copii. Ca aplicări se pot considera reproducerea de mai târziu a povestirilor. *În aplicări trebuie să căutăm roadele conduitei morale la copii* cari cu siguranță nu le vom vedea momentan. Am insistat mai mult asupra felului de predare a povestirilor, căci după felul acesta de predare trebuie și ar fi de dorit să facem și celelalte lecțiuni, să le îmbrăcăm din cât ne stă în putință în haina frumoasă a povestirilor, ca să ne ajungem rezultatul dorit.

Afară de povestiri în clasa I. se predau mici rugăciuni; aceste sunt absolut necesare, când alegerea lor e potrivită și când predarea lor interesează pe copii. La rugăciuni predarea se face în cadrul unei mici povestiri, apoi se memorează pe strofe în clasă ca orice poezie în cor, ținând seamă ca ea să fie bine și clar memorizată. Apoi se procedează întocmai ca la povestiri, cu celelalte trepte formale:

La toate lecțiile de religie și la toate clasele povestirea nu poate să lipsească, ea trebuie să ne fie călăuză și izvorul tuturor lecțiunilor noastre, ca să putem ajunge la rezultatele dorite.

Pentru ca să ne ajungem scopul urmărit de religie, în afară de factori tratați mai contribui și alții, dintre care cel mai important este dragostea și blândețea învățătorului față de copii. Blândețea și dragostea față de copii îi îndeamnă spre iubire adevăr, pe când amenințările și asprimea îi fac să mintă repede, și să-și însușească apucături nedorite.

Iubirea părintească cu scopul îndreptării și prin ea fericirea omenirii isvorește din cuvintele Mântuitorului când zice: „Lăsați copii să vină la mine“. Aceasta iubire trebuie să fie cu atât mai mare, ca prin puterea ei să putem contrabalansa și vindeca scăderile copiilor aduse fie din familie, fie de pe stradă, sau chiar din societăți nepotrivite. Copii astfel înarmați cu armele credinței și religiozității, odată ieșiți de pe băncile școlii vor putea rezista mai bine și cu ușurință ispitelor și frământărilor societății, în mijlocul căreia urmează să-și formeze și oțelească caracterul.

Importanța învățământului religios-moral ne arată prin eselență istoria și trecutul nostru, iar neglijarea și separarea lui de școală a dat rezultate triste atât în Franța cât și în America. Dl Iorga spune într'un recent articol din „Universul“ următoarele:

„Eu înțeleg să întăresc prin toate mijloacele legăturile indisolubile dintre școală și biserică, dintre credință și învățământ.

Căci ori despărțim, ceace pare că se urmărește, învățământul de religie și aceasta nu o concep și nu o vreau, ori asigurăm evoluția firească a țării noastre, care se sprijină pe o lungă dezvoltare istorică și atunci continuăm desăvârșind tradiția cuminte și rodnică a strămoșilor și părinților noștri“.

Dacă ne vom îndeplini cu toții pe deplin și conștiincios datoria chemării noastre de învățători și educatori, vom avea mulțumirea și recunoștința posterității; iar personal vom simți o licărire de mulțumire și bucurie în adâncul sufletului, căci am contribuit cu toată puterea sufletului și conștiinței la realizarea unei preziceri poetice a lui Bolintineanu „viitor de aur țara noastră are și prevăd prin secolii a ei înălțare“. Căci partea aurie s'a și realizat prin întregitatea etnică și unitatea noastră națională, răscumpărate prin sângele eroilor noștri dela Mărăști și Mărășești, Oituz și Tisa. Urmează ca noi să realizăm partea înălțării, aceea a înălțării noastre sufletești prin religie și credință, singura putere indistructibilă a strămoșilor noștri împotriva tuturor încercărilor de pe vremuri.

Dar azi este amenințată și subminată și ea cu îndârjire din partea dușmanilor ce ne înconjoară. Și ca să putem rezista trebuie să fim tari, căci sunt mulți!

I. V. Mateiu.

Convocare.

În înțelesul art. 25 din Statutele Asociației clerului „Andrei Șaguna“, se convoacă prin aceasta

adunarea generală a secției Cluj,

pe ziua de *Vineri, 26 Iunie 1931*, în Cluj, cu următorul program:

1. La 8 ore dimineata sf. Liturgie cu predică și chemarea Duhului Sfânt.
2. Deschiderea adunării în sala prefecturii din Cluj.
3. Reorganizarea secției.
4. Problema pensionării preoției.
5. Salarizarea preoției și contribuțiile enoriașilor.
6. Casa preoților din Cluj.
7. Înființarea fondului de ajutorare a preoției.
8. Propuneri.
9. Alegerea comitetului.

Preoții cari doresc să participe la adunare se vor anunța până în 24 Iunie biroului. Eventualele propuneri se vor trimite în scris cu cel puțin 3 zile înainte de adunare.

Cluj, la 2 Iunie 1931.

Dr. Sebastian Stanca,
președinte adhoc.

Dumitru Antal,
secretar adhoc.

ÎNAINTE DE CHRISTOS

Provedința.

„Fie, voia Ta“.

Tatăl nostru.

„Pe Dumnezeu al vedeă nu este cu putință oamenilor“ — dar atotputernicia și înalta Lui voință ne vorbește cu glas răspicat prin lucruri, prin ființe, prin jocul tainic al forțelor din Univers. Despre ele ne vorbește minunata înviere a naturii roditoare în căldura primăverii: iarba, care își scoate capul de sub zăpadă, grăunțele care încolțește, râurile, cari se desgheată, codrul, care înfrunzește și livezile, cari se îmbracă într'o frumusețe mai strălucitoare ca a împăratului Solomon. Despre ele glăsuiesc apele în minunatul lor mers pe pământ și sus pe sub bolta cerească, vuetul mării și a vânturilor, lumina și căldura soarelui și întunerecul aducător de odihnă a nopții.

Intocmai ca un cuviincios și modest țăran ajuns în mijlocul luxului orbitor a unui

palat împărătesc, — sârmana ființă ome-nească văzându-se încunjurată de înfricoșatele forțe a naturii, cari grăesc toate de un Stăpân și un Cărmuitor, plin de groaza neînțeleșului se întreabă: ce caut eu aici?

Au fost vremuri, — și se pare că zilele noastre încă sunt astfel de vremuri, — când omul a răspuns la aceasta întrebare, ivită în conștiința lui din necesitatea de a înțelege rostul existenței sale, plin de semeție: eu sunt Stăpânul. Evident, în urma acestui răspuns nu putea veni altceva, decât jalea morții. Razele soarelui, fulgerile cerului, norii aducători de grindină, vântul aspru, înghețul și întunerecul nopții nu vor să știe de voința unui stăpân, care se târește în pulberea pământului. Și îl strivesc cu neîndurare.

Dar în majoritatea covârșitoare a timpului omul a avut bunăcuviința de a-și recunoaște nimicnicia lui și de a răspunde la întrebarea conștiinței: ce caut eu aici?, plin de cuviință: sunt prezent din voința Aceluia, care a orânduit toate cele văzute și nevăzute, cele înțelese și neînțelese de mine, din voința lui Dumnezeu. Și deoarece tot ce mă încunjură îmi descopere o voință unitară, o lege, o cauzalitate, o orânduire spre un scop, care există, deși eu nu pot să-l înțeleg, — desigur nici existența mea nu e o oarbă întâmplare, nu e rodul unui capriciu, ci e orânduire dumnezească cu scop bine determinat.

Și iată pusă marea, greaua, necesara și hotărîtoarea întrebare: care este scopul omului în lume? El nu e stăpânul Universului, ci abia o infimă părticică a acestuia. Forțele de cari dispune s'au dovedit de nenumărate ori a fi prea mici pentru a-și putea conduce propria soarte — cum ar putea conduce cu ele lumea întreagă? Atunci și pentru el e valabilă legea întregului Univers: *în el și prin el se săvârșește voința lui Dumnezeu.*

În toată vremea, pe orice treaptă de cultură, în oricare formă de concepție religioasă despre lume, astfel a fost conceput raportul între Dumnezeu și om: Dumnezeu este făcătorul și cărmuitorul lumii acesteia — omul trebuie să îndeplinească în lume preainalta lui voință.

E condamnat prin aceasta omul la o activitate pasivă? Rolul lui e acela a unui

sclav, care trebuie să se supună? Desigur. Dar tocmai aceasta este nemărginita lui mângăere, mântuirea lui: se supune făcătorului și nu făpturilor. Numai după ce omul și-a dat seamă, că datorează *supunere* necondiționată lui Dumnezeu, a ajuns la conștiința că e *liber* față de orice altă voință.

Dar care e voința lui Dumnezeu? — Teologi și metafizicieni au putut formula minuțioase și savante răspunsuri la aceasta întrebare; omul simplu, omul primitiv a avut și are numai un singur răspuns, cuprins nu într'o greoaie expunere, nici chiar într'o frază, ci într'un singur cuvânt: *binele*. Dar deși acest răspuns e general și universal, el are atâtea înțelesuri, câți oameni îl rostesc. Iată de ce au fost și sunt posibile atâtea forme a vieții religioase și iată de ce găsim chiar în cadrul aceleiași confesiuni de credință atât de variate forme a trăirii religioase. Nu religiunea evoluează, nu religiunea ia altă înfățișare dela om la om, dela națiune la altă națiune, dela un anume timp la alt timp, ci *concepția binelui*.

Dar oricare ar fi fost concepția omului despre bine, pentru el rămânea lucrul vrednic de râvnit, lucrul deobligat să-l îndeplinească, îndeplinind astfel voința celui Prea Înalt.

Ci binele se găsește arareori singur. El e întovărășit de răul, care ne pândește și ne atacă din toate părțile. Și atunci omului îi rămânea marea, greaua sarcină: de a se lupta împotriva răului. Dar în aceasta luptă se găsesc față în față doi dușmani cu forțe cât se poate de inegale; deoparte împărăția Satanei, cu puternica armată a pornirilor egoiste, pătimașe și oportuniste, apărată de uriașele ziduri a neajunsurilor de ordin moral și material, — de ceialaltă parte omul, robul lui Dumnezeu.

Au fost, desigur, și vremuri, când omul a dezertat din fața muncii uriașe, care îl așteptă. De cele mai multe ori însă a avut curajul de a privi răul în față și de a-l ataca vitejește. Nici odată omul adevărat n'a crezut, că are dreptul să trăiască în tovărășia răului. Decât robia răului, mai bine moartea. Și atunci modestul, slabul om s'a angajat la o luptă, care părea desperată, dar care singură era vrednică de el: de a desființa orice rău din lume.

El singur s'a minunat apoi de frumoasele rezultate la cari a ajuns. Și dacă compară aceste rezultate, — întrupate în cetăți solide și în și mai solide civilizații, — cu ceia ce reprezentau slabele lui forțe, își dădea seama, că peste destinele lui, peste destinele lumii acesteia, planează și stăpânește purtarea de grije, voința preainaltă a Cerului.

A fost o descoperire mântuitoare. Căci prin credința în purtarea de grije a lui Dumnezeu, omul a ajuns în stăpânirea unei arme, căreia nimic nu-i putea stă împotriva. Era armă de atac în timpuri de progres și eră scut de apărare în vremuri de bejenie. De acum putea să privească cu încredere și cu seninătate în fața viitorului. Viața nu mai părea o desnădăjduită luptă pentru existență, ci o înviorătoare muncă în slujba binelui. Prin credința în providență, omul și-a dobândit libertatea.

Se zice, că raza searelui și crivățul s'au pus odată la întrecere: care va putea desbrăca mai degrabă pe un biet călător? Căruia îi va dăruia acesta trupul său și încrederea sa? A învins raza soarelui și eră firesc să fie așa.

În mijlocul unor oameni, cari cred în purtarea de grije a ceresului Părinte, nu stăpânește vântul aspru al morții, ci căldura binefăcătoare a luptei împotriva răului.

Pr. I. Goron.

	CONFERINȚE PREOTEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE	
--	---	---

Conferința de primăvară a protopopiatului Lăpuș.

Conferința s'a ținut în parohia Vimaică II, cu un bogat program împărțit pe două zile.

În ziua întâi, 23 Mai c. s'a oficiat mai întâi Vecernia de către adm. protopopesc N. German, preoții P. Picu și E. Roman, în fața unui prea mic număr de credincioși, fie din cauza oarei târzii la care s'a făcut vecernia, fie că n'au fost anunțați la timp. Ceilalți preoți au ținut strana.

După vecernie la lumina lampei s'a deschis ședința intimă prin șeful tractual, care a vorbit în cuvântarea de deschidere, de-

spre situația grea a preoției. Indrumă pe toți ca prin sinceritate și solidaritate să lupte urmăr la umăr pentru a ajunge la o situație mai bună, atât morală cât și materială.

Se constituie biroul și se constată că sunt prezenți 16 preoți și un oaspe pr. P. Both din Săcătura, protopopiatul Dejului.

Preoții I. Budu și Gh. Micu citesc lucrarea „Cum se poate justifica principiul național în biserică pe baza sf. Scripturi” apoi lucrarea „Taina preoției din punct de vedere biblic, în raport cu sectarismul” temă dată de către oficiul protopopesc. La subiectul din urmă s'a cetit și din lucrarea preotului P. Picu. După o discuție în merit, la care au participat mai mulți preoți, lucrările s'au declarat de reușit tratate. În urma discuțiilor ce au urmat în legătură cu viața religios-morală din parohii s'a decis să se dea ordin circular, care să fie cetit în fiecare biserică, privitor la: respectarea sărbătorilor bisericesti și combaterea celor băbești; târgurile să nu se țină în zile de Dumineci și sărbători, rugând ca sf. Sinod să intervină la guvern să modifice paragraful din lege care îngăduie ținerea bălciurilor în Dumineci și sărbători; să se oprească clăcile cu muzică în timpul postului, însurăței să observe respectarea vestimentelor și mărturisirea înainte de cununie; în fiecare parohie să se fixeze o pedeapsă contra înjurăturilor și bețivilor precum și pentru nerespectarea sărbătorilor. Pedepsele vor fi bănești, variind dela 100—500 Lei, în favorul parohiei și fondului de propagandă religioasă din tract.

Afară de acestea s'a hotărît să se intervină în favorul recăsătoririi preoților deveniți văduvi, pentru a nu fi nevoiți a trăi în concubinaj. Preoții în politică să nu se facă slugarnicii partidelor, căci ne compromit tagma.

S'au cetit apoi câteva ordine dela Ven. Consistor, ridicându-se ședința la ora 11 noaptea.

A doua zi Duminecă 24 Mai c. toți preoții s'au mărturisit, venind încă doi precum și starețul sf. Mănăstiri din Rohia și un ierodiacon. Sfta liturghie a fost oficiată de 7 preoți sub conducerea starețului protos. G. Guțu. A predicat bine pr. I. Budu, despre puterea și însemnătatea rugăciunii. Toți preoții s'au împărțășit în văzul poporului.

După sfta liturghie împreună cu cereri speciale, molitfe de ploaie, parastas pentru preoții repotați din parohie, s'a slujit un sf. Maslu pentru credincioșii bolnavi.

Intruniți la locuința pr. I. Roman jun. se redeschide ședința intimă la ora 12 $\frac{1}{2}$. Pr. N. Cosma cetește lucrarea „Explicarea sf. liturghii din punct de vedere simbolic”. Lucrarea a fost bine întocmită și ar fi fost potrivit să fie citită și înaintea poporului.

După masa comună, luată la preotul local, s'a făcut vecernie cu predică ținută de P. C. adm. protopopesc N. German. Poporul a ieșit la o adunare electorală iar preoții au continuat discuția conferinței intime. S'a hotărât să fie mai multă disciplină la săvârșirea liturghiei în sobor, ocupându-și fiecare locul după vârsta hirotonirii.

Se cere reducerea discurilor. Discuția înființării unui fond de ajutorare a văduvelor și orfanilor de preoți se amână pentru altădată.

Locul pentru conferința viitoare se fixează în parohia Suciul-de-jos.

Ședința s'a ridicat la ora 6, mergând fiecare la ale sale.

Rd.

Notă. Această dare de seamă s'a extras din raportul pr. Gh. Micu, care cuprindea și câteva constatări și opinii cari nu puteau fi publicate.

*

Cercul pastoral din Gârbova-de-sus, protopopiatul Aiud.

În ziua de 7 Iunie, Dumineca tuturor sfinților, sămănătorii am ieșit să sămănăm sămânța cuvântului sf. evanghelii.

În biserica din Gârbova-de-sus s'au întregit lucrarea de înfrumșetare a păreților pictați de un pictor popular improvizat. Lucrul isprăvit, am găsit prilej bun să ținem Cercul pastoral.

Preoții cercului în mijloc cu Prea Cucerinicul protopop tractual, au desfășurat un program frumos. La ora 8 dim. în fața sf. biserici se începe slujba sfințirii apei cu trei încunjurări și cu cetiri din sf. evanghelie. După al treilea încunjur se intră în sf. biserică stropindu-se cu apă sfințită de P. C. pār. Protopop. Se începe imediat slujba Utreniei. Biserica se umple de credincioși. Se continuă cu sf. Liturghie ascultată cu evlavie. La priceasnă predică pr. L. David explicând evanghelia zilei că, fie-

care creștin este un mărturisitor ori un hulitor al lui Christos. Predica s'a ascultat cu încordare.

La sfârșitul sf. Liturghii a cuvântat pār. prot. I. Pop explicând poporului înțelesul adânc, simbolic și spiritual al slujbei sfințirii apei. P. C. pār. protopop este un bun observator al vieții poporului nostru și de aceea cuvântările sale sunt urmărite cu plăcere. Cuvântul său de învățătură a lăsat adâncă impresie în sufletele ascultătorilor.

După masă la ora 4 s'a oficiat în sobor slujba Vecerniei. Slujba a decurs în liniște și în reculegere. La sfârșit P. C. pār. protopop din nou vorbește poporului despre însemnătatea Bibliei cetind din cartea Eșire cap. 16—17 despre Izrail în pustie. Aplică cele citite la situația poporului român care încă se găsește în pustia Sir și dacă vrea să ajungă la Canaanul fericirii trebuie întâi să treacă prin focul suferințelor. În încheiere întrucât s'a amintit despre „Oastea Domnului” îndrumă poporul să-și aboneze aceea foaie ca să cunoască această mare mișcare de renoire sufletească.

D.

CRONICĂ

Știre personală. Prea Sfinția Sa Episcopul nostru *Nicolae Ivan*, în ziua de 14 Iunie c. a plecat la București, pentru a participa la deschiderea noului parlament, cât și pentru rezolvarea altor chestiuni mai importante ale eparhiei noastre.

Predică în Biserica Catedrală. Miercuri 24 Iunie c. (Nașt. sf. Ioan Botezătorul) va predica diaconul *Vasile Bogdan*. — În Capela Școalei Sup. de Comerț va servi și predică Pr. *Ion Goron*.

Duminecă, 28 Iunie c., va predica Prot. *Nic. Vasile*. — În Capela Școalei Sup. de Comerț va servi și predică Pr. *I. Cioara*.

Hirotoniri. În zilele de 13 și 14 Iunie, P. Sf. Sa a hirotonit întru diacon, preot și duhovnic pe clericul *Iacob Bratu*, pentru parohia Lunca-Mureșului din protopopiatul Turzii. În ziua de 14 Iunie a fost hirotonit întru diacon și clericul *Theodor Lazar*.

Sfințire de biserică. Terminându-se în mod definitiv zidirea și pictarea bise-

ricii din *Someșul-cald*, P. Sf. Sa a hotărît să o sfințească în ziua praznicului sfinților Apostoli Petru și Pavel, (29 Iunie c.) Prea Sfinția Sa va merge în parohie în ziua sfințirii, dimineața, însoțit de revizorul eparhial și un diacon.

Un confrate decorat. P. C. Părinte *Simion Stana*, consilier eparhial și redactorul foii oficiale „Biserica și Școala” a eparhiei Aradului, în ziua de 10 Iunie c. a fost ridicat și hirotesit la demnitatea de protoiereu, de către P. Sf. Sa Episcopul Grigore, ca o binemeritată răsplată a 20 de ani de preoție și 10 ani de redactor. Felicitările noastre.

Atragem atențiunea preoților cari vin la adunarea generală din 26 Iunie c. la Cluj, și și-au epuizat cupoanele de călătorie cu 50% pe C. F. R., să vină cu bilete de băi. Biletele întregi se păstrează și cu simpla stampilare la cassiera gării Cluj pot călători inapoi.

O nouă sărbătorire a dlui prof. N. Iorga la Cluj. Din inițiativa „Astrei” în ziua de Duminecă 14 Iunie c. dl prof. N. Iorga a fost sărbătorit prin o serie de cuvântări omagiale și un festival la Teatrul Național. Au vorbit din partea „Astrei” dl prof. Dr. S. Dragomir, frumos și sincer. Dl prof. G. Marinescu din partea Universității, prof. Ghidionescu, Liga Culturală, dl Șt. Braborescu, Teatrul Național și actorii, prof. Popa, corpul didactic, dl Oct. Stanca, studențimea universitară. S’au cântat câteva cântece și la sfârșit s’a citit din operele dlui Iorga.

Se desființează încă 125 școale secundare. Pentru reducerea cheltuielilor bugetare s’a hotărît desființarea alor 50 licee și gimnazii, în mare parte din Ardeal, 60 școale de meserii și profesionale (cari drept vorbind n’au prea produs meseriași, ci mai mult funcționari), vre-o 10 școale normale și vre-o 5 seminarii. Că ce se va face cu cei câteva sute de profesori fără catedre, ziarele nu spun!

O faptă eroică despre care a relatat numai un ziar minoritar, a fost săvârșită de niște lucrători necunoscuți de cale

ferată, pe Valea Prahovei, când au fost inundațiile de acum două săptămâni. Ei lucrau la apărarea terasamentului. Ploile neîncetând și apa venind tot mai mare, seara au observat că terasamentul e amenințat cu surparea. Un huet surd și șinele au rămas suspendate în aer, prăbușindu-se apoi și ele. În depărtare s’a ivit alt huet, ca de tren care se apropie. Nici un canton nu știa de prăbușire, ca să oprească trenul. Lucrătorii dându-și seama de groaznica catastrofă ce poate urma s’au aruncat în apa furioasă și cu pericolul vieții lor, au înțot pe celalalt țărm ca să poată opri acceleratul care se apropia. Cu semne desperate, cum le-au putut da în noapte, au oprit trenul câțiva metri înaintea șinelor rupte. Dintre călători numai puțini au aflat că viața le-a fost salvată, de eroismul câtorva muncitori umili și necunoscuți. Iată o faptă mare creștinească.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 345—1931. Cluj (31) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia *Pâniceni*, din protopopiatul Huedin se publică concurs cu termen, de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială cu supraedificatele de lipsă.
2. Sesiunea parohială 22 jug. 89 stânjini.
3. Stola uzitată.
4. Întregirea dela stat, conform coalei B. și cvalificațiunei celui ales.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererea cu documentele prescrise subsemnatului oficiu, iar cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a cânta, respective a celebră și a face cunoștință cu poporul.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. Sf. Sa Episcopul nostru, fără de care nu vor putea fi luați în candidare.

Huedin, 8 Iunie 1931.

Oficiul protopopesic ort. rom. în conșlegere cu consiliul parohial din Pâniceni.

Aurel Muntean, protopop.